

Magdalena Otwinowska

Komplet figurek cynowych

Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach 26, 352-353

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MAGDALENA OTWINOWSKA

KOMPLET FIGUREK CYNOWYCH

Il. 1, Figura cynowa, XX w.

29 figurek

RFN, Helmut Lecke, XX wiek

W zbiorach od 2007

Wysokość ok. 50 mm

MNKi/Mat/H/330/1-29

Jedyna w Polsce kolekcja figurek odwzorowujących postacie z obrazu *Wyjazd Jana III z Wilanowa* powstała w wyniku fascynacji dziełem Józefa Brandta, jakiej uległ znawca i kolekcjoner, a zarazem prezes Fundacji Kulturalnej Kruppa w ówczesnej Republice Federalnej Niemiec dr Vollrath. Niezadowolony z otrzymanych wcześniej fotografii wysłał do Warszawy rysownika, który rozrysował poszczególne postacie ujęte na obrazie rekonstruując zasłonięte partie figury. Przygotowany materiał trafił do najwybitniejszego wówczas artysty-grawera Helmuta Lecke, który w odpowiednio wypolerowanym łupku wyciął formę, czyli dwie strony figurki, a następnie do gizera, który figurki odlał. W *Galerii malarstwa polskiego i europejskiej sztuki zdobniczej Muzeum Narodowego w Kielcach* znajduje się obraz Józefa Brandta *Wyjazd Marysienki z Wilanowa*, na nim ukazane są postacie analogiczne do tych odwzorowanych.

Kolekcja obejmuje 29 wykonanych z cyny płaskich, dwustronnych figurek odwzorowujących wszystkie postacie ujęte na obrazie Brandta, dzięki temu można dowiedzieć się, kto wchodził w skład orszaku towarzyszącego królowi Janowi III

Sobieskiemu wyjeżdżającemu z Wilanowa, jaka wówczas obowiązywała moda, oraz z jakich elementów składało się uzbrojenie husarii. Niektóre z nich przedstawiają postacie historyczne, odgrywające niemałą rolę w życiu politycznym ówczesnej Rzeczypospolitej. Oprócz króla Jana III Sobieskiego z Marysieńką jadących w bogato rzeźbionych saniach jest m.in.: hetman wielki koronny Stanisław Jan Jabłonowski, ambasador Ludwika XIV Markiz de Bethune oraz ambasador cesarski hrabia Waldstein. Należy dodać, że dwie ostatnie figurki na specjalne życzenie zlecniodawcy zostały zrobione na podstawkach z identyfikującymi je napisami: *Marquiz [de] Bethune* oraz *Graf Waldstein*. Trzy przedstawiają dowódcę oraz jeźdźców husarii w pełnym uzbrojeniu, którego poszczególne elementy zostały dokładnie odwzorowane: kirys, karwasz, szyszak kapalinowy, okrągła tarcza, szabla husarska, koncerz, para skrzydeł przymocowanych do siodła oraz kopia z proporcem. Kolejne postacie to: biegnący przed orszakiem królewskim laufrowie z płonącymi kagankami zamocowanymi na długich kijach, hajducy dzierżący pochodnie, polscy magnaci oraz wieśniacy pozdrawiający odjeżdżającą parę królewską.

Magdalena Otwinowska

LITERATURA:

Karpiński M., *Niezwykłe skutki fascynacji obrazem Józefa Brandta*, w: „Spotkania z Zabytkami”, nr 4/2007.

JAPOŃSKI MIECZ – KATANA

Il. 1, Miecz – katana, XVIII-XIX w.

Miecz – katana

Japonia, XVIII-XIX wiek

W zbiorach od 1988

Wymiary dł. całkowita 875 mm; dł. głowni 634 mm; szer. głowni: 33 mm

MNKi/B/585

W skład okazałej kolekcji Militariów Działu Historii Muzeum Narodowego w Kielcach oprócz broni europejskiej wchodzi również grupa eksponatów stanowiących przykład uzbrojenia blisko- i dalekowschodniego, takich jak broń perska, hinduska, turecka czy japońska.